

JIŽNÍ ČECHY A ŠUMAVA



Při návštěvě podzemí jižních Čech a Šumavy sotva narazíte na nějaký silný jednotící prvek – zdejší krasové oblasti i staré hornické revíry jsou poměrně malé a ani historické podzemí jihočeských měst nepatří – s čestnou výjimkou Tábora – k největším. Na druhou stranu jsou ale jižní Čechy zároveň hodně rozmanité a mají i své specifické zajímavosti. Patří mezi ně například těžba grafitu, která zde probíhala už od keltských časů, nebo zlatonosná ložiska v okolí Písku a Kašperských Hor.



Klatovské katakomby

Klatovský jezuitský kostel Neposkvrněného početí Panny Marie a sv. Ignáce ve svém nitru ukrývá krypty, které sloužily jako pohřebiště jezuitů, šlecht, vojska i měšťanů.

Pohřbívalo se sem v letech 1676–1783 a bylo zde uloženo přes 200 zemřelých. V roce 1784 Josef II. pohřbívání v kryptách zakázal. Těla se ukládala do dubových rakví na hobliny a obkládala chmelem. Díky důmyslnému systému větrání, který ústil na střechu a zajišťoval stálou teplotu a vlhkost vzduchu, docházelo k jejich postupnému vysušování, tj. mumifikaci. Bohužel ve 30. letech 20. století dělníci větrací šachty zasypali během oprav střechy stavební sutí. Změnili tím klimatické poměry v kryptách

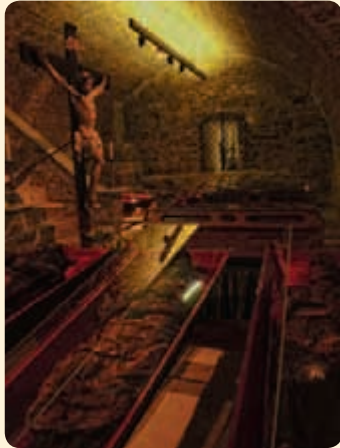
a většina mumii se rozpadla. Dnes už je systém opět funkční a zbývajících 38 těl je v péči konzervátorů.

Návštěvníci mohou zhlédnout 30 z nich a spatří také hrobku starého rodu vladků a později hrabat Koců z Dobrše. Ke vzniku jejich rodu se váže pověst:

Dle pověsti v Dobrši u pramene odpočíval kníže Oldřich, když ho napadla divoká kočka. Na pomoc mu přispěchal místní mlynář, z něhož vzešel slavný rod Kocové (Kočkové) z Dobrše.

Dále je v podzemí k vidění cisterna a seznámíte se i s mechanismem spouštění rakví a ventilačním systémem.

Po rekonstrukci krypty v roce 2011 je v části podzemí nová expozice o Klatovech v době baroka, jezuitském řádu a jeho působení ve městě, naleznete zde dobové listiny, historické předměty i modely domů. Expozice je multimediální.



▲ Vysušená mumifikovaná těla váží pouhých 8 až 10 kilogramů.

Informace:

Katakomy Klatovy
Denisova ulice
339 01 Klatovy

Tel.: 376 320 160

E-mail: rezervace@katakomy.cz, info@katakomy.cz
<http://www.katakomy.cz/>

Otevírací doba: celoročně

Cena: od 50 do 99 Kč

Mapa KČT: č. 64

Kam v okolí?

Poznáte-li podzemí Klatov, můžete se na město pro změnu podívat z ptáčích perspektivy z Černé věže. (www.mksklatovy.cz/mkskt/cernavez.asp)

Bývalý vápencový důl Loreta

Nedaleko Klatov se nachází zajímavá technická památka, vzácný příklad podzemního dobývání vápence. První zmínky o těžbě máme z konce 18. století. Dnes má systém tři patra o celkové délce přes 1 km. Těžba byla ukončena roku 1910. V restituci byl důl navrácen původním majitelům Kolowratům, podle nichž se mu dříve říkalo též Kolowratova štola.

V současnosti je důl přístupný jen odborné veřejnosti. Pro běžné návštěvníky je zajímavý vstupní portál, který se nachází v lomu, vedle silnice na Týnec a je označen letopočtem 1889.

Důl představuje jedno z největších zimovišť netopyřů v západních Čechách a je od roku 1984 chráněn jako přírodní památka.

Otevírací doba: nepřístupné

Cena: zdarma

Mapa KČT: č. 64



▲ Vápencové ložisko Lorety je protkáno kombinací důlních stol a menších krasových dutin.

Hornická naučná stezka u Petrovic

V Petrovicích u Sušice začíná naučná stezka, která vás zavede k pozůstatkům po dolování zlata ve zdejších lesích. Po cestě uvidíte mimo jiné šachtu zvanou Jírova jáma nebo starou úzkou dobývku nad Hořejším Těšovem. Shora od plotu může vypadat jen jako úzký skalnatý příkop, ve skutečnosti je ale 80 až 100 metrů hluboká a z větší části zatopená. Dolů se bezpečně sestoupit nedá, zkoumají ji ale speleopotápěči.

Otevírací doba: volně přístupné

Cena: zdarma

Mapa KČT: č. 64



▲ Jírova jáma. Hornické práce u Petrovic a Těšova pocházejí většinou ze 14.–15. století.

Cesta zlatokopů – naučná stezka kolem Kašperských Hor

Město Kašperské Hory leží na okraji Národního parku Šumava. Uspořádáním se podobá dalším horním městům a jeho vznik se spojuje s hlubinným dolováním zlata ve 13. století. Ve 14. století zde již vyrostla velká hornická osada a z doby vrcholu těžby, tj. z 15. století, máme zprávy o téměř 40 zlatodolech a množství dalších štol.

Okolí města nese dodnes patrné stopy důlní činnosti. Najdeme tu šachty, štoly, příkopy i pinky po povrchové těžbě, kterými vede naučná stezka Cestou zlatokopů. Začátek stezky je na náměstí a je dlouhá celkem 7,5 km. Stezka pokračuje po červené značce do údolí Zlatého potoka zvaného též Amáline. V této chvíli vězte, že kráčíte po Zlaté stezce, obchodní cestě, která spojovala Kašperské Hory s Pasovem a byla vybudovaná na popud

Karla IV. v letech 1356–66. Jenže ouha, nedopravovalo se tudy zlato, ale strategicky rovněž velmi důležitá surovina – sůl.

Když dorazíte k rozcestníku Zlatý potok, cesta se rozdvouje na dvě trasy, které se liší náročností. Obě procházejí Amáliným údolím, ale ta pohodlnější vede proti proudu Zlatého potoka, kolem



▲ Štolu na snímku procházela část náhonu. Jeho pozůstatky jsou ve svahu Amáline údolí dosud patrné.

Informace:

Informační středisko Kašperské Hory
Náměstí 1

341 92 Kašperské Hory

Tel.: 376 503 411

E-mail: informace@kaspory.cz

<http://www.kasperske-hory.cz/pamatky-na-dolovani.php>

Otevírací doba: volně přístupné

Cena: zdarma

Mapa KČT: č. 65

Kam v okolí?

V historickém centru Kašperských Hor je možné navštívit místní pobočku Muzea Šumavy, kde se dozvíte o tom, jak se tu žilo za starých časů. (<http://www.kasperske-hory.cz/muzea-a-galerie.php>)



▲ Podél naučné stezky budete mít řadu vstupů do podzemí. Štoly jsou uzamčené a vstup do nich není dovolen, dá se do nich ale nahlédnout od kraje.



▲ Hornická minulost Kašperských Hor se promítá i do městského znaku.

mlyně na rozemílání zlatonosného křemene. Dnes už si jen těžko dokážeme představit, jaký tu musel panovat shon; za Jana Lucemburského jich tu bylo na tři sta.

Náročnější trasa vede od rozcestníku do kopce kolem dalších děl a je korunována krásnou vyhlídkou. Poté schází zpět do údolí, kde se spojuje s první trasou.

Není třeba prozrazovat všechna zastavení, to by pak výlet postrádal prvky překvapení, ale za zmínku ještě stojí 350 m dlouhá štola Kristina, která je oploceňná a od roku 1960 v ní sídlí seismická stanice, a za silnici pak moderní průzkumný důl Naděje dlouhý téměř 3 km. Průzkum prokázal, že se zde nachází až 64 g zlata na 1 tunu rudy. Průzkumné práce prováděl do konce roku 1993 státní podnik Geoindustria Praha a posléze česko-kanadská těžební společnost TVX Bohemia důlní a. s. Důl osířel roku 1998, kdy byl další průzkum firmě zakázán. Proti obnovení těžby se postavili zastupitelé města Kašperské Hory i ekologičtí aktivisté.

Nebezpeční skřítkové a psi ohniví, leč hloupí

Doly odjakživa lidi lákaly svými tajemnými hlubinami a není divu, že se k nim váže mnoho pověstí. S doly v okolí Kašperských Hor jsou neodmyslitelně spjati skřítkové, kterým se říkalo huckařové (z německého hup na hřbet). Tradovalo se, že člověku skočí za krk a bezdůvodně ho uskrťí. Jiná pověst líčí příběh sedláka, který z kopce Lišák uslyšel zvuky připomínající ťukání kladívka a všiml si světýlka, které ho lákalo, aby se vydal za ním. Dovedlo ho až k jeskyni. Vstoupil a spatřil asi tucet

trpaslíků, všichni pilně ťukali kladívky do zářivých kamenů. Najednou se jednomu pod rukama kámen rozlomil a vyloupl se valoun zlata. Trpaslíci začali poskakovat radostí a sedlák se neudržel a rozesmál se. Jenže v tu chvíli se s velkým hlomozem skalní klenba zřítíla a zával ho uvěznil v jeskyni. Žena, která se ho nemohla dočkat, se vydala pro radu za panem farářem, který ji poradil, aby se po roce vydala na stejné místo.

Žena tak učinila a skutečně našla jeskyni a v ní svého muže, pilně bušícího kladivem do kamení. Vzala

mu kladivo z ruky a chtěla, aby šel domů, ale jakmile promluvila, opět se ozvalo hromové zadunění a vchod se znovu uzavřel. Manželé tak zůstali uvězněni spolu a musejí čekat do soudného dne.

Větší štěstí měl jeden chalupník, který se vydal hledat do štol poklady – v hlubinách země sice narazil na jejich strážce, ohnivého psa, neztratil ale duchapřítomnost a hodil mu klacek. Pes byl přemožen odvěkým aportovacím pudem a vrhl se za holí, zatímco odvážný hledáč kolem něj proklouzl a přišel k bohatství.



▲ Grotta je přístupná, ale v dosti zchátralém stavu.

Umělá jeskyně v Blatné

Blatenská grotta se od ostatních podzemí v mnohém liší. V první řadě se nejedná o přírodní jeskyni, ale o dílo lidských rukou. V návrší, které naleznete v jižním cípu zámeckého parku, ji nechal zbudovat majitel panství František Hildprandt v letech 1814–1815. Je dlouhá 150 m a systém chodeb z různých míst vstupuje do centrálního dómku s ochozem a kamennými lavičkami. František Hildprandt na stavbě zaměstnával místní nezaměstnané dělníky, aby jim poskytl obživu.

Otevírací doba: sezonní
Cena: zdarma
Mapa KČT: č. 35

Chýnovská jeskyně

K jejímu objevení došlo roku 1863 na vrchu Pacova hora při práci v lomu. Název hory vznikl zkomolením původního názvu hora Pecová, prý podle množství jámových pícek, ve kterých si místní pálili vápno pro domácí potřebu a na hnojení polí. Vápenec se těžil i v nedaleké Kladrušské hoře a dalších menších lomech v okolí. Jedná se o první turisticky zpřístupněnou jeskyni na území České republiky, která se veřejnosti otevřela roku 1868. Dodnes zde můžete kráčet po původních kamenných schodištích. Celková délka jeskynního systému činí více než 1 400 metrů a výzkum stále pokračuje. Velká část prostor je nepřístupná – leží pod hladinou podzemního vodního toku, který mimo jiné zásobuje

chýnovský vodovod. Jeskyně je specifická absencí krápnikové výzdoby, zato zde však uvidíte tlakové chodby modelované protékající vodou. Navzdory absenci krápníků jsou její stěny pestré díky střídání vrstev bílých, žlutých a hnědých mramorů s amfibolity, které navíc na stěnách vytvářejí kruhové útvary přezdívané oka. Někdy se jí proto říká Malovaná jeskyně.

Otevírací doba: sezonní
Cena: od 50 do 99 Kč
Informace:
Správa jeskyní ČR – Chýnovská jeskyně
Dolní Hořice 54
390 55 Chýnov
Tel.: 381 299 034, 724 330 365
E-mail: chynov.cave@mybox.cz
www.volny.cz/jeskynechynov
<http://www.jeskynecr.cz/cz/jeskyne/chynovska-jeskyne/>
Mapa KČT: č. 41



▲ Ve stropě Chýnovské jeskyně se dá dobře pozorovat střídání různě barevných vrstev vápenců a amfibolitů. Pomohly utvořit i známý útvar zvaný Purkyňovo oko. Foto: Správa jeskyní ČR.



▲ Chodba Slavníkovců v nejnižší položené partii jeskyně. Foto: Správa jeskyní ČR.



▲ Takzvané jeskynní perly vznikají postupným usazováním kalcitu kolem drobných zrnek písku, kamínků či úlomků krápníku. V Chýnovské jeskyni je možné je spatřit třeba ve staré vstupní štolě. Foto: Správa jeskyní ČR

Jeskyni našel skalník Vojtěch Rytíř, jemuž spadlo kladivo do pukliny. Pokusil se sestoupit dolů, a když zjistil, že prostora se stále rozšiřuje a někam pokračuje, dál si netroufal. Po něm se puklinu vydala prozkoumat trojice mužů z blízkého Schwarzenberského kamenolomu. Prozkoumali několik bočních chodeb a pronikli až k jezírku, kde zanechal Jan Strnad svůj podpis s datem návštěvy.

O úpravu jeskyně pro veřejnost, včetně zbudování schodiště a žebříků, se zasloužil Josef Rothbauer z Dolních Hořic. Současná délka turistické trasy je 260 m s převýšením 42 m; doba prohlídky 40 minut.

Zajímavá je i samotná Pacova hora, na které bylo popsáno přes 60 druhů minerálů.

Kozí hrádek

Nejvýznamnější hrad Tábor-ska. Není známo, kdy byl postaven. Nejstarší zprávy jsou až z roku 1377. Věhlasným se stal pobyt mistra Jana Husa. V předhradí můžete spatřit zbytky sklepa bývalého pivovaru.

Otevírací doba: sezonní

Cena: do 49 Kč

Informace:

Městské středisko kultury a sportu náměstí T. Bati 701

391 02 Sezimovo Ústí

Tel.: 276 707, 381 276 710

E-mail: meXus@sezimovo-usti.cz

<http://kozihradek.zde.cz>

Mapa KČT: č. 76



▲ Na stěnách je místy možné spatřit podpisy dávných návštěvníků. Foto: Správa jeskyní ČR.

Historické městské podzemí v Táboře

Historie kráčela nejen ulicemi husitského města Tábor, ale i pod nimi. Od 15. století zde místní pod svými domy hloubili sklepy, ve středověku nazývané lochy, které využívali ke skladování potravin a samozřejmě piva, ale také jako úkryt v případě ohrožení města nepřáteli nebo při hrozbě rozsáhlého požáru. Lochy se postupně propojovaly, až vznikl úchvatný podzemní labyrint někdy i třípatrových podzemních prostor zasahujících až 16 m pod současný terén, s celkovou délkou téměř 14 km.

Kam v okolí?

Na břehu Lužnice pod poustním areálem Klokoty je pod širým nebem v bývalém lomu pěkně provedená geologická expozice, která představuje horniny vyskytující se v regionu. (<http://www.taborcz.eu/html/geo/>)

Po druhé světové válce došlo z popudu arch. Vojtěcha Kraupnera k propojení některých sklepů pod Žižkovým náměstím tak, aby vznikl prohlídkový okruh pro veřejnost o délce 500 m.

Současná trasa je dlouhá 800 m a prohlídka zabere přibližně půl hodiny. Teplota je po celý rok konstantní kolem 10 °C. Okruh začíná ve sklepení staré radnice a končí v podzemí domu č. p. 6 na severní straně náměstí, kde na návštěvníky čeká malá expozice práce v podzemí v 15. století.

Otevírací doba: sezonní

Cena: od 50 do 99 Kč

Informace:

Historické městské podzemí - Tábor náměstí Mikuláše

390 01 Tábor

Tel.: 381 252 242, 381 251 884

E-mail: tabor@husmuzeum.cz

<http://www.husitskemuzeum.cz/>

Mapa KČT: č. 41, č. 76



◀ Jak se asi mohli cítit obyvatelé města ukrytí v podzemí během nepokojů?

Strašidelné podzemí v Táboře

Bojíte se rádi? Další podzemí, které nadchne zejména děti, naleznete ve středověkých sklepeních půl tisíciletí starého domu na Žižkově náměstí, a to hned za kostelem. Scénicky navícené chodby navozují tajemnou atmosféru, podtrženou i efektním ozvučením. Během prohlídky potkáte spoustu strašidelných stvoření, například alchymistu s jeho dílnou, bílou paní, kata a další.

Otevírací doba: sezonní

Cena: od 50 do 99 Kč

Informace:

Strašidelné podzemí a muzeum starých řemesel
Hrnčířská 295

390 01 Tábor 1

Tel.: 777 264 551

E-mail: vama@centrum.cz

<http://www.strasidelnepodzemi.wz.cz/uvod.html>

Mapa KČT: č. 41, č. 76



◀ Proti upírovi ještě možná pomůže dubový kolík, ale za rohem číhají drak a mumie... Foto: Iva Kapounová.

Vltavotýnské podzemní chodby

Historické městské podzemí v Týně nad Vltavou je tvořeno soustavou úzkých chodeb a dvou sklepení. Jeho původ je zahalen tajemstvím, protože některé ze štol jsou nelogicky zakroucené a dlouhé, což by hovořilo proti názoru, že mohly vzniknout prostě jako rozšíření užitkových sklepních prostor. Nabízí se otázka, zda nemohlo jít o úkryty, odvodňovací systém nebo pozůstatky po těžbě nějakého nerostu.



Možná v sobě ale podzemní labyrint kombinoval několik zmíněných účelů. Štoly mají úzký nepravidelný půdorys dosahující někdy tvaru „klíčové dírky“, nacházejí se v nich studny i větrací komíny, a část je dokonce zaplavena. Odhaduje se, že mohly vzniknout v 15. století, zpřístupněny byly v letech 2005–2008.

◀ Vodu je z hlubin země nutné trvale odčerpávat. Když byly štoly v roce 1992 znovuobjeveny, byla jich značná část zaplněna nánosy bahna. Foto: Iva Kapounová.

Otevírací doba: sezonní

Cena: od 50 do 99 Kč

Informace:

Městské muzeum
náměstí Míru 1

375 01 Týn nad Vltavou

Tel.: 385 772 302-4

E-mail: mestske.muzeum@kultura.tnv.cz

<http://www.tnv.cz/cz/kultura/mestske-muzeum/podzemi-chodby/>

Mapa KČT: č. 71

Kam v okolí?

Na vrchu Kometa a jinde v Píseckých horách, které leží mezi Týnem nad Vltavou a Pískem, bylo ve středověku dobýváno zlato. Zbytky dobovek, šachet a štol jsou dodnes patrné na povrchu, nejsou ale zpřístupněny. O jejich historii nejvíc vypovídají expozice píseckého muzea. (<http://www.prachenskemuzeum.cz/>)

Prohlídka je zajímavá tím, že návštěvníkům mnoho „neusnadňuje“ – počítejte s tím, že nafasujete holinky a budete se v doprovodu průvodce prodírat po kotníky ve vodě úzkými koridory pod historickým centrem města. Dojem z exkurze je tak autentičtější než leckde jinde.



▲ Podzemní prostory vznikaly ještě v době, kdy na místě dnešního zámku stávaly měšťanské domy. Foto: Iva Kapounová.

Grafitový důl v Českém Krumlově

Pokud bychom měli jmenovat jednu typicky jihočeskou nerostnou surovinu, bude to grafit. Dobývali ho už Keltové, kteří jej používali jako přísadu do keramiky, největšího rozmachu dosáhla těžba v 19. a 1. polovině 20. století, kdy byly grafitové doly otevřeny například na Kněží hoře u Katovic, u Černé v Pošumaví a také u Českého Krumlova. Krumlovský grafitový důl, který je zpřístupněn veřejnosti, patří k nejmladším – otevřen byl až v roce 1975 a horníci v něm přestali pracovat teprve nedávno.



▲ Součástí prohlídky bývá i ukázka vrtání vrtačkou na stlačený vzduch.

Otevírací doba: sezonní

Cena: nad 150 Kč

Informace:

Grafitový důl Český Krumlov
Chvalšinská 243

381 01 Český Krumlov

Tel.: 380 711 199, 602 278 856

E-mail: grafitovydul@seznam.cz

<http://www.grafitovydul.cz>

Mapa KČT: č. 73

Kam v okolí?

Neopomenutelnými turistickými cíli v okolí jsou Český Krumlov a hora Kleť. Protože ale byla řeč o Keltech, dovolíme si upozornit i na významné oppidum Třísov. Právě zde se vyráběla tuhová keramika s příměsí jihočeského grafitu. Jeho návštěvu jde také spojit s prohlídkou hradu Dívčí Kámen nebo kláštera Zlatá Koruna. (http://www.ckrumlov.info/docs/cz/region_histor_keopr.xml)



Provádělo se zde už během těžby, takže současná expozice mohla na provoz dolu plynule navázat a důl si udržel vysokou míru autentičnosti.

Prohlídková trasa, kterou absolvujete s průvodcem a která zahrnuje i jízdu důlním vláčkem, vás zavede na jednotlivá pracoviště, která jsou součástí rozsáhlého labyrintu štol táhnoucích se v délce mnoha kilometrů podél jižního úbočí Kletí. Dozvíte se, jak se grafit dobýval, jak probíhalo jeho zpracování i kde všude nachází využití. Podzemí není nijak „zvelebo“, takže na cestu dostanete i hornické přilby, lampy, holinky a pláště. Před návštěvou je vhodné rezervovat si místo přes internet.

Dobrkovická jeskyně

Částečně odlámaná Dobrkovická jeskyně, též zvaná „U hamru“, je významným archeologickým nalezištěm. Ve středním paleolitu zde pod skalním převisem sídlili lidé a zanechali po sobě kostěné a kamenné nástroje a kosti ulovených zvířat. Vchody do zbývajících jeskynních choděb naleznete v Nových Dobrkovicích na úpatí skalnatého hřebítku na pravém břehu potoka Polečnice. V poslední době bohužel utrpěly stavby přeložky silnice a černým skládkováním.

Otevírací doba: volně přístupné

Cena: zdarma

Informace:

<http://lokality.geology.cz/958>

Mapa KČT: č. 73

Eliášova dědičná štola v Úsilném

V Úsilném, jen pár kilometrů na sever od Českých Budějovic, můžete navštívit zajímavou dědičnou štolu.

Patří do tzv. rudolfovského rudního revíru, kde těžba začala ve 13. století. Původně se zde dobývalo stříbro a v omezené míře i zlato, v okolí později rovněž antracit. Dědičná štola v Úsilném začala být budována kvůli odvodnění revíru na svátek sv. Eliáše roku 1574. Náročnost prací dobře dokresluje fakt, že vykutání 2,5 km dlouhé štoly trvalo šest let, přestože se díky velké finanční podpoře královského dvora pracovalo ve dne v noci. Kompletní dědičná štola s odbočkami k jednotlivým dolům vznikala s přestávkami přibližně 200 let.

Ve 20. století sloužila Eliášova štola jako zdroj pitné vody pro České Budějovice, a to až do roku 1978, kdy byla dokončena vodárenská nádrž Římov.



Otevírací doba: nutná domluva předem

Cena: do 49 Kč

Informace:

Radek Doležal – průvodce Eliášovou štolou

Tel.: 776 156 888

E-mail: info@usilne.cz

<http://www.eliasovastola.cz/>

Mapa KČT: č. 72

Kam v okolí?

Pokud vám bude přát počasí, přímo u muzea v Rudolfově začíná Hornická naučná stezka, která vás provede kolem zbytků důlních děl a seznámí vás s historií města, systémem akumulčních nádrží pro doly i se zajímavostmi v okolí. Sestává ze dvou okruhů, každý je přibližně na 1,5 až 2 hodiny chůze.

◀ Strop a stěny štoly Eliáš jsou místy zdobeny sintrovými náteky a malými krápníky. Foto: Milan Korba.

Vedení obce od roku 1990 usilovalo o záchranu této památky a o její zpřístupnění. Štola byla zmapována díky jeskyňářům z Chýnova a horníkům z Příbrami a veřejnosti se otevřela v roce 2009. Návštěvníci mohou projít trasu o délce 350 m suchou nohou, ale pozor, asi polovinu z toho kvůli sníženému profilu chodby v předklonu a betonové rošty tvořící podlahu nejsou vhodné například pro vysoké podpatky. Průvodce poskytují helmu, nepromokavý plášť a baterku.

Hornické muzeum Rudolfov

Co by kamenem dohodil od Českých Budějovic naleznete obec Rudolfov, ke které se váže dolování stříbra v letech 1385–1914 ve stejnojmenném revíru. S historií těžby stříbra v 16. století se seznámíte v místním hornickém muzeu, jehož stálá expozice představuje důlní mapy, modely důlních strojů, kahany a svítilny i repliku středověké štoly s havířem.

Otevírací doba: sezonní

Cena: do 49 Kč

Informace:

Hornické muzeum Rudolfov

Adamovská 13

373 71 Rudolfov

Tel.: 387 228 057

E-mail: knihovna@rudolfov.cz

<http://www.mestorudolfov.cz>

Mapa KČT: č. 72

Kasematy pod Třeboňským zámekem

Ve 13. století byl na místě dnešní Třeboně postaven panský dvorec, který sloužil k obraně obchodní stezky. Brzy se stal místem konání městských trhů a výměny zboží mezi Čechami a Bavorskem. V polovině 14. století koupili panství Rožmberkové a rozhodli se zde vybudovat duchovní centrum. Pozvali tedy do Třeboně augustiniány a dvorec přestavěli na hrad, který vlastnili v letech 1366–1611. V roce 1660 panství koupili Schwarzenbergové, kteří jsou s tímto krajem spjati dodnes.

Kam v okolí?

Naučná stezka Cesta kolem světa láká na procházku kolem rybníka Svět, trasa má 12 km a seznamuje s krajinou Třeboňska i technickými detaily týkajícími se tohoto jedinečného systému rybníků.

Kasematy byly zbudovány jako obranný systém města a jejich stavba probíhala v letech 1525–1527.

Přístupové chodby do labyrintu jsou zděné a klenuté, opírají se o vnitřní kamennou stěnu zámku a staticky posilují pevnost zdí. Jejich obranná funkce postupně ztratila na významu, takže se chodby začaly využívat jako sklepy; pod psí kuchyní dokonce vznikl panský archivní vinný sklep.

Návštěvníci si zde mohou prohlédnout obranný systém Třeboně z počátku 16. století, ale je zde i expozice středověkých mučičích metod.

Otevírací doba: nutná domluva předem

Cena: do 49 Kč

Informace:

Radek Doležal – průvodce Eliášovou stolou

Tel.: 776 156 888

E-mail: info@usilne.cz

<http://www.eliasovastola.cz/>

Mapa KČT: č. 72

Schwarzenberská hrobka v Domaníně

Tato stavba zaujme už z dálky. Okrouhlá novogotická budova má tvar šestiúhelníku s předsunutou věží a mohutným dvouramenným schodištěm.

Výstavbu rodové hrobky iniciovala kněžna Eleonora ze Schwarzenbergu, která pro ni i vybrala místo. Autorem projektu byl významný rakouský architekt Jan Schmidt. Stavět se začalo roku 1874. Nejprve bylo nutné zbudovat důmyslný systém odvodňování pod úrovní terénu. Kanál je široký 60 cm a 2 m hluboký, odvádí od stavby

vodu a provzdušňuje zdi. Ani ty nejsou obyčejné. Jsou omítnuté speciální směsí starého hašeného vápna, písku, sádry a vodního skla, což zajišťuje dobrou impregnaci. Cihly se pářily ve zvláštní cihelně za extrémně vysokých teplot, takže jsou velmi tvrdé a voděodolné. Na ostění oken a dveří byl použit mušlový vápenec z Českého ráje a Rakouska.

Hrobka byla dokončena roku 1877 a slavnostně vysvěcena pražským arcibiskupem Bedřichem Schwarzenbergem. V současnosti je v ní uloženo 26 rakví s nabalzovanými těly.

Prohlídková trasa prochází kolem kaple Božského Vykupitele. Návštěvníci si výklad mohou poslechnout vsedě přímo v kapli, poté následuje prohlídka hrobky, kde se seznámí s historií stavby i rodu Schwarzenbergů.

Otevírací doba: sezonní

Cena: do 50 Kč

Zámek Třeboň (Schwarzenberská hrobka)

379 01 Domanín

Tel.: 384 721 193

E-mail: zamek.trebon@seznam.cz

<http://www.zamek-trebon.eu/>

hrobka-schwarzenberku/

Mapa KČT: č. 75